

**Звернення до Кабінету Міністрів України
щодо перепорядкування Державного спеціалізованого підприємства
«Чорнобильська АЕС»**

Після аварії на Чорнобильській АЕС в 1986 році було засновано місто Славутич для розміщення персоналу станції, робота якої була відновлена. Після остаточної зупинки в 2000 році останнього енергоблоку ЧАЕС були створені державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська АЕС» (ДСП ЧАЕС) та відокремлений підрозділ «Атомремонтсервіс» НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» (ВП АРС). Ці підприємства досі залишаються основним місцем роботи для мешканців міста та визначальним платником податків в місцевий бюджет. Тому громаду нашого міста непокоїть майбутнє ДСП ЧАЕС та атомної енергетики України.

На відміну від ВП АРС, який залишився в профільному міністерстві – Міністерство енергетики України, ДСП ЧАЕС було підпорядковано спочатку Міністерству надзвичайних ситуацій, а потім Міністерству довілля, задачі яких мають опосередковане відношення до атомної енергетики. Як результат ВП АРС має відмінні результати роботи щодо ремонту АЕС України та експлуатації централізованого сховища відпрацьованного ядерного палива АЕС України. Натомість ДСП ЧАЕС, не досягло успіхів в знятті з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС та перетворенні об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему за винятком реалізації міжнародних проектів. Як показники цього твердження можна навести наступне:

- завершення етапу консервації енергоблоків ЧАЕС переноситься з 2022 року на 2034 рік у кращому випадку,
- фізичні роботи з демонтажу нестабільних конструкцій об'єкта Укриття так і не розпочались через п'ять років після введення в експлуатацію нового безпечного конфайменту.

Через те, що персонал ВП АРС та ДСП ЧАЕС має спільне походження – Чорнобильська АЕС, ми вважаємо, що відмінність результатів роботи залежить саме від приналежності вказаних підприємств до відповідних міністерств.

Розвиток атомної енергетики України, в тому числі будівництво нових енергоблоків, залежить від спроможності держави ефективно (без перекладання відповідальності на майбутні покоління) вирішувати питання кінцевого етапу життєвого циклу ядерних установок – зняття їх з

експлуатації. Актуальність цього питання зараз на часі через невизначеність майбутнього Запорізької АЕС, яка перебуває в окупації. Не виключається ймовірність остаточної зупинки одного або кількох енергоблоків ЗАЕС. У разі ухвалення відповідного рішення зняттям з експлуатації буде займатись НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ».

Згідно з статутом підприємства ДСП ЧАЕС було створене для зняття з експлуатації АЕС України, а не лише Чорнобильської АЕС. У цьому разі, якщо підприємство залишиться в Міністерстві довілля, виникне ситуація дублювання функцій різних органів виконавчої влади, що призведе до додаткового навантаження на Державний бюджет та конфліктів.

Як приклад можна навести наступне. На даний час Державне агентство управління зонною відчуження (ДАЗВ), яке перебуває у підпорядкуванні Міністерства довілля і безпосередньо керує ДСП ЧАЕС, вимагає передачу йому централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, оператором якого є ВП АРС. Це сховище було збудовано за рахунок коштів НАЕК ЕНЕРГОАТОМ. Відпрацьоване ядерне паливо готується до довгострокового зберігання персоналом НАЕК ЕНЕРГОАТОМ за кошти НАЕК ЕНЕРГОАТОМ. У цьому випадку ДАЗВ розраховує отримати сховище, на якому буде зберігатись відпрацьоване ядерне паливо АЕС України і отримувати за це кошти від НАЕК ЕНЕРГОАТОМ. Подібне може бути і зі зняттям з експлуатації енергоблоків АЕС України.

Таким чином вважаємо, що настав слушний момент інтеграції промислово розвинутого майданчика ЧАЕС та досвідченого персоналу підприємства в атомний комплекс України, як це зазначено в «Стратегічному плані розвитку ДСП Чорнобильська АЕС на 2024-2032 роки».

Просимо питання щодо доцільності перепорядкування ДСП ЧАЕС направити на розгляд в Міністерство палива та енергетики.

Секретар міської ради

Наталія ГАНТИМУРОВА